

Vastaus valtuutettu Jouni Syrénin valtuustoaloitteeseen selvityksestä tai arviosta valtuustoaloitteiden työllistävästä vaikutuksesta ja kustannuksista

Kunnanhallitus 30.03.2026 § 74
34/00.01.02.02/2026

Asian valmistelija:

Kunnanjohtaja Carita Maisila, p. 040 137 5121

Hallintojohtaja Jere Markkanen, p. 040 190 6869

Sivistysjohtaja Susan Porkka, p. 044 783 7285

Tekninen johtaja Jaakko Kurvinen, p. 050 585 6772

Elinvoimajohtaja Hanna Nieminen, p. 040 135 4509

Valtuutettu Jouni Syrén jätti kunnanvaltuustossa 26.1. seuraavan aloitteen: "Pyytäisin selvitystä/arviota valtuustoaloitteiden kunnan viranhaltijoita työllistävästä vaikutuksesta ja kustannuksista." Kunnanhallitus päätti lähettää aloitteen 9.2.2026 § 36 kunnan johtoryhmän valmisteltavaksi.

Yhteenveto vuosina 2020–2025 valtuustoaloitteiden määristä ja työajan käytöstä:

- Valtuustoaloitteiden määrä vuosina: 2020–2025 yhteensä 60 vastattua aloitetta + 4 vastaamatta.
- Arvio aloitevastausten valmisteluun käytetystä ajasta: Keskimäärin 3–25 tuntia. Erittäin laajojen aloitteiden käsittely voi viedä aikaa vielä enemmän. Laajat aloitteet työllistävät myös useita henkilöitä.

Valtuustoaloitteisiin vastaaminen työllistää erityisesti toimialajohtajia, mutta myös monia muita kunnan työntekijöitä, jotta aloitteisiin laadittu vastaus olisi riittävän kattava ja perusteellinen. Vastaaminen vaatii usein toimialarajat ylittävää yhteistyötä ja useamman viranhaltijan sekä työntekijän osittaista työpanosta. Riippuen aloitteen sisällöstä, vastauksen valmistelussa voidaan joutua tuottamaan myös kokonaan uutta tietoa. Aloitteisiin liittyviä asioita voidaan joutua selvittämään ja lisätietoja hankkimaan oman kunnan lisäksi naapurikunnista tai muilta toimijoilta.

Aloitteisiin vastaaminen aiheuttaa harvoin muita suoria kustannuksia, kuin työaikaan ja kokouskäsittelyihin liittyvät kustannukset. Henkilöresurssi on Mynämäen kunnassa rajallinen ja valtuustoaloiteprosessiin käytetty aika on aina pois jostain muusta tekemisestä, esimerkiksi perus- ja kehittämistyöstä. Päätöksentekoon tulevat asiat pitää valmistella asianmukaisesti ja valmistelun olla riittävän kattavaa. Henkilöresurssin ollessa rajallinen on valtuustoaloitteisiin vastaamiseen käytetty aika ymmärrettävästi aina pois myös muusta valmistelutyöstä.

Mikäli valtuustoaloite johtaa toimenpiteisiin, voi tästä syntyä suoria kustannuksia, esimerkiksi mikäli aloitteen perusteella päädytään

laajemman selvityksen laatimiseen, aloitteen mukaisen toiminnan käynnistämiseen tai aloitteessa ehdotetun hankinnan toteuttamiseen. Kustannukset ovat tällöin tapauskohtaisia ja liittyvät aloitteen aiheuttamiin toimenpiteisiin.

Vuonna 2019 julkaistun Kuntaliiton selvityksen *Osallistaako kunta, osallistuuko kuntalainen?* (Kuntaliiton julkaisusarja Uutta kunnista 3/2019) mukaan kuntien omien ilmoitusten mukaan keskimäärin 46 prosenttia eli vajaa puolet viime valtuustokaudella jätetyistä valtuustoaloitteista on johtanut konkreettisiin toimenpiteisiin, yleisimmin alle 5 000 asukkaan kunnissa ja harvimmin yli 100 000 asukkaan kaupungeissa. Yli puolet valtuustoaloitteista ei siis Kuntaliiton selvityksen perusteella yleensä johda suoriin toimenpiteisiin. Selvityksen mukaan Suomen kunnissa tehtiin vuonna 2017 keskimäärin 15 valtuustoaloitetta. Aloitteiden määrä vaihtelee kuitenkin suuresti kunnittain.

Valtuustoaloite on tärkeä väline päättäjille päästä vaikuttamaan valmisteluun sekä kunnan toiminnan kehittämiseen. Aloitteet voivat parhaassa tapauksessa toimia myös keskustelun avaajana. Ennen valtuustoaloitteen laatimista on kuitenkin hyvä selvittää, onko asia jo muulla tavoin etenemässä viranhaltijavalmistelussa tai voisiko asiaa saada edistettyä ottamalla suoraan yhteyttä esimerkiksi toimialajohtajiin. Lisätietojen saamiseksi kunnan toiminnasta tai valmistelussa olevista asioista on useimmiten suositeltavaa olla suoraan yhteydessä kunnan toimialajohtajiin, muihin viranhaltijoihin tai työntekijöihin.

Valtuustoaloitteet työllistävät laajuudestaan riippuen vaihtelevasti ja valtuustoaloitteiden rinnalla onkin hyvä tunnistaa muut keinot saada tietoa tai avata keskustelua kuntaan liittyvistä asioista kunnan viranhaltijoiden ja työntekijöiden suuntaan. Parhaimmillaan valtuustoaloitteet johtavat konkreettisiin, kaikkia hyödyttäviin toimenpiteisiin tai muutoksiin kunnan toiminnassa ja palveluissa. Toisaalta osa aloitteista jää edellä kuvatun kaltaiseksi keskustelunavauksiksi, joihin vastaamiseen käytetty työaikaresurssi on kokonaisuudessaan pois muista tehtävistä. On kuitenkin hyvä huomioida, että tapauskohtaisesti vastaamisen ohessa tehty valmistelu- ja selvitystyö saattaa olla hyödynnettävissä muussa kunnan toiminnassa tai tulevassa valmistelussa.

Esittelijä: Kunnanjohtaja Maisila Carita

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy yllä olevan vastauksen valtuutettu Jouni Syrénin valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.